

Milí studenti, milé studentky,
připravila jsem pro vás stručný vědomostní test na téma *J. Offenbach a opereta*.
Pracujte s příloženým textem.
Vaše odpovědi mi, prosím, zašlete do **15. května** na adresu
sudkova@gop.pilsedu.cz.
Do předmětu mailu uveďte vždy celé **jméno a třídu**, usnadníte mi tak zpětnou
kontrolu. Děkuji.

TEST:

1. Co je to opereta?
2. Základní původní dělení operety je na: A) francouzská a vídeňská B)
australská a novozélandská - *zaškrtni správnou odpověď*
3. Jakého znáš představitele francouzské operety?
4. Jakého znáš představitele vídeňské operety?
5. Offenbach byl: A) africký skladatel B) francouzský skladatel německého
původu - *zaškrtni správnou odpověď*
6. Kolika let se Offenbach dožil?
7. Offenbach napsal také operu - jeho jediná opera se jmenuje:
8. Tuto operu: A) nedokončil B) dokončil již v době mládí - *zaškrtni správnou
odpověď*
9. Hraje se Offenbachova hudba na jevištích i v dnešní době?
10. Poslechni si tuto ukázkou (**Orfeus v podsvětí - Kankán**) - jak se ti líbí?

<https://www.youtube.com/watch?v=D7IDaazNcG0>

JACQUES OFFENBACH (1819-1880) - tvůrce operety

1. Co to je opereta

- ♣ **opereta** – (malá opera)
- ♣ v německy mluvících zemích se tento název užíval také pro singspiely /zpěvohry/;
- ♣ J. Offenbach označil jako operetu svou jednoaktovou operu Růže ze Saint-Flouru
- ♣ později se toto označení vžilo i pro víceaktové komické zpěvohry

- ♣ operety francouzské a vídeňské
- představiteli francouzské operety jsou: **J. Offenbach, Florimond R. Hervé (Mamzelle Nitouche)**
- vídeňské **Johann Strauss mladší (1825-1899)** s operetami **Netopýr** nebo **Cikánský baron** (taneční scény s tehdy velmi oblíbeným valčíkem; „král valčíků“)

- ♣ **valčík** – vznikl ve Vídni kolem roku 1815; zpočátku odpor dvorských kruhů

2. Jacques Offenbach

- ♣ završitel stylu francouzské *opéra comique* (francouzský operní žánr, při němž nejsou hudební čísla propojena recitativy, ale mluvenými dialogy; nemusí být vždy komická)
- ♣ francouzský skladatel německého původu, violoncellista, divadelní ředitel, autor celových a orchestrálních skladeb, písní, a zejména více jak stovky hudebně-dramatických děl

mnoho z jeho prací zůstává i dnes v repertoáru světových hudebních divadel i přes svůj německý původ je Offenbach považován za skladatele ryze francouzského - vždyť co symbolizuje Paříž víc, než slavný **Offenbachův kankán z Orfea v podsvětí** ?

Život

- ♣ v šesti letech se začal učit na housle, ale daleko více jej přitahovalo violoncello, na které začal záhy tajně cvičit
- ♣ i přes odmítavý postoj otce si violoncello prosadil
- ♣ jeho virtuosita brzy dosáhla takového stupně, že otec učinil zásadní rozhodnutí: zápis na pařížskou konzervatoř
- ♣ mladému Offenbachovi ale akademické způsoby pařížské konzervatoře příliš nevyhovovaly a úmorné opakování nudných stupnic vydržel pouhý rok
- ♣ jako cizinec navíc nesměl být připuštěn k tradičnímu rozdělení cen
- ♣ odchází tedy ze studií a přijímá místo jako hráč na violoncello ve slavné Théâtre Royal de l'Opéra-Comique, do povědomí veřejnosti se dostává i jako samostatný virtuos a skladatel
- ♣ stále slavnější virtuos Offenbach však ze všeho nejvíc toužil po úspěchu na divadelních prknech a touží ohromovat operní publikum
- ♣ úspěch stíhá úspěch a zdá se, že jeho panování na francouzské hudební scéně není ničím ohrožen, pak však dochází k prohrané válce s Pruskem - v nové Francii se s Offenbachem nepočítá
- ♣ z finančních důvodů podniká v roce 1876 velké a úspěšné turné do Ameriky
- ♣ poslední tři roky života věnoval práci na svém nejzásadnějším díle - **Hoffmannových povídkách** - toužil je spatřit na jevišti, bohužel mu to již nebylo přáno
- ♣ umírá 5. října 1880, čtyři měsíce před jejich premiérou, na opeře pracoval do poslední chvíle
- ♣ v okamžiku smrti leží na jeho pracovním stolku partitura Hoffmannových povídek, otevřená na poslední straně závěrečného aktu

...stavalo napadu.
Jacques Offenbach, narozený jako Jakob Eberst v Kolíně 20. června 1819, hrál již ve věku šesti let na housle, komponoval v osmi, hrál na violoncello v devíti letech. Jeho otec, židovský zpěvák a amatérský houslista, jej dal na Pařížskou konzervatoř v roce 1833, ale hoch tu dlouho nevydržel. O rok později odešel, hrál v různých orchestrech, vedl dosti bohémský život. I v čase panování Občana-krále, který nosil deštník, a za vlády bankéřské buržoazie to byl podle všech dobových měřítek bohémský život. Lidé na bulvárech měli své vlastní normy chování a Offenbach byl koneckonců spíš občanem bulváru než občanem Paříže. Mezi excentriky a nonkonformními živly se cítil jako doma, neboť i v něm bylo něco výstředního. Byl silně krátkozraký (prakticky slepý bez brýlí), vyhublý, měl veliký nos a dlouhé vlnité vlasy. Vypadal jako takový inteligentní pobuda s hlavou papouška.

Jako skladatel Offenbach nejprve nemohl proniknout. Věděl, že má smysl pro divadlo, ale Opéra-Comique nejevila zájem. Dokonce ani za vlády Ludvíka Napoleona a Druhého císařství se Offenbach nemohl odpíchnout. Deprimovaný tím, že Opéra-Comique žádné z jeho děl nechtěla, rozhodl se, že se vydá vlastní cestou. „Napadlo mě,“ napsal ve své autobiografii, „že v Opéra-Comique se už dlouho nedávala žádná komická opera a že ta stará opravdu legrační veselá živá hudba je postupně zapomínaná a že to, co se dříve psalo pro Opéru-Comique, byla skutečná kapesní velká opera.“ A dodává: „A tehdy mne napadlo, že bych mohl založit vlastní hudební divadlo, protože se stává stále zjevnějším, že svá díla nikde jinde nebudu moci prosadit.“

Dílo

- ♣ vychází z Donizettiho a Rossiniho, ale je také částečně ovlivněn tvorbou W.A.Mozarta, kterého velmi obdivoval
- ♣ nejvýraznější složkou Offenbachovy hudby je melodická invence, veselost (komika) a dynamičnost
- ♣ v operetě užívá taneční prvky
- ♣ vytváří hudební parodie na antické náměty, plné vtipu, humoru a ironie, ale také společenské kritiky
- **Krásná Helena**
- **Orfeus v podsvětí** – paroduje řecký mýtus; opereta končí kankánem
- **Hoffmannovy povídky** - opera; velká romantická
- **Pařížský život** - opereta (nedávno uváděna v DJKT Plzeň)

Offenbach na jevišti

- ♣ nejčastěji inscenovaná jsou samozřejmě ta nejznámější:
- ♣ **Hoffmannovy povídky, Orfeus v podsvětí, Krásná Helena a Pařížský život**
- ♣ tato jsou zpravidla na repertoáru několika divadel současně
- ♣ pozadu ovšem nezůstávají ani díla ostatní, včetně těch nejméně známých
- ♣ Offenbach měl vždy dobrý čich na jevištní úspěch a tak šikovný režisér dokáže vyrobit úspěšnou inscenaci z kteréhokoliv Offenbachova kusu